

Turinys

[vadas	6	26 Juodabarzdžio lobis	74	51 Penktasis vyras	131	80 Kapitono Kiddo lobis	198
1 Amelios Earhart lėktuvas	10	27 Taibio salos bomba	76	52 Dingęs maharadžos lobis	134	81 Pekino žmogaus palaikai	201
2 Imperatoriški Romanovų velykiniai kiaušiniai	13	28 Kitežas	78	53 Šergaras	137	82 Montesumos lobis	204
3 Dingusios kaulų fosilijos	16	29 Britų Gvianos pašto ženklas	80	54 D. B. Cooperis	140	83 Beale'o šifro įminimas	207
4 Stradivarijaus smuikas „Davidoff-Morini“	18	30 Mozarto ir Salieri'o „Per la ricuperata salute di Ophelia“	84	55 Visi dronto griaučiai	142	84 Laivas „Lyubov Orlova“	208
5 Šartrezo receptas	20	31 Deimantas „Didysis Mogolas“	84	56 Preparatas „WD-40“	144	85 Haroldas Holtas	212
6 J. F. K. smegenys	22	32 Užmirštoji olando aukso kasykla	86	57 Viešpaties Karų knyga	146	86 Povandeninio laivo I-52 lobis	214
7 „Tikroji Kelio gaujos istorija“	25	33 Paskutinės Bajo gobelenų scenos	88	58 Vineta	148	87 Maksbergo archeopteriksas	216
8 Lochneso pabaisa	29	34 Originalus KFC vištienos receptas	90	59 Nefertinės kapas	150	88 Rodo koloso liekanos	219
9 Roanoko kolonija	28	35 Didžiosios Britanijos karo laivas „Hussar“	92	60 Auksinės mormonų plokštelės	153	89 Lordas Lucanas	220
10 Paititi	34	36 „Awa Maru“ lobis	94	61 Nemirtinga Beethoveno mylimoji	156	90 Eldoradas	223
11 Šventasis gralis	36	37 Brolių Wrightų skraidančio aparato patentas	96	62 Q šaltinis	158	91 „Mary Celeste“ įgula	226
12 Dingusi Franklino flotilė	39	38 Bamijano budos	98	63 „Flor de la Mar“ lobis	160	92 Varinio ritinio lobis	228
13 Shakespeare'o „Netuščios meilės pastangos“	42	39 Aleksandrijos biblioteka	100	64 Parastos Izraelio gentys	162	93 Lordo Byrono memuarai	231
14 Raoulis Wallenbergas	45	40 Korėjos oro linijų reiso 007 aukos	103	65 JAV laivas „Cyclops“	164	94 Budikos kapas	234
15 Kaskachalio bloko vertimas	48	41 Antroji Aristotelio „Poetikos“ knyga	106	66 Dingęs Burbonų išdas	166	95 „Google“ paieškos algoritmas	236
16 Aštuonioliktas angaras	50	42 „San Miguel“	108	67 Dingęs Z miestas	168	96 Graikiškos ugnies formulė	238
17 Tamplierių lobis	53	43 Oficialios Rendlešamo miško incidento bylos	111	68 Povo sostas	170	97 Auksinis Muhammado Ali medalis	240
18 Raudonmedžio laivas	56	44 Pirmosios Kolumbo kelionės žurnalas	114	69 Tikrasis karalius Arturas	172	98 Van Gogho „Dr. Gachet portretas“	242
19 Visi Pitagoro raštai	58	45 „Skrydis-19“	116	70 Leonardo da Vinci „Angjario mūšis“	175	99 Prarasti Nikolos Teslos darbai	244
20 Jules'io Rimet prizas	60	46 Kabantieji Babilono sodai	119	71 Karaliaus Saliamono kasyklos	178	100 Dingę Nixono pokalbių įrašai	247
21 Karaliaus Jono karūnos brangakmeniai	63	47 Reimersvalas	122	72 Krugerio milijonai	180		
22 „Tespido“ partitūra	66	48 Sterblinis vilkas	124	73 Gene'o Roddenberry pelenai	182	Rodyklė	250
23 Kusanagi no tsurugi	68	49 Prarasti Hemingway'aus rankraščiai	126	74 Damasko plieno gamyba	184	Padėkos	255
24 Per Ramzio miestas	70	50 Oliverio Cromwellio galva	128	75 „Sindia“ lobis	186		
25 „Beagle 2“	72			76 Atlantida	188		
				77 Dingę „Apollo 11“ įrašai	192		
				78 Sandoros skrynia	194		
				79 Prapuolusi Kambizo armija	196		

Įvadas

„Visada kažkur klaidžios pasiklydęs šuo ir temdys mano laimę.“

Jean Anouilh, „Laukinukė“

Kiekvieną iš mūsų vienu ar kitu metu kankino nusivylimas pradinį kūrą nors labai svarbaus. Eidami pro laukujes duris nejučia išmetėme raktus. Koncerto bilietus apdairiai pasidėjome į saugią vietą ir dabar niekaip nepamename kur. Nerandame sąskaitos, kurią šiandien reikia apmokėti banke. Kartais dėl tokių nedidelių praradimų kone kraustomės iš proto.

Kai buvau mažas, mama sakydavo, kad ką nors nukišus, reikėtų kreiptis pagalbos į pamestų daiktų globėją šv. Antaną. Išmokau net trumpą maldele, kad mane geriau girdėtų:

„Šv. Antanai, šv. Antanai, prašau, parodyk, kur mano daikteliai.“

Ir dabar, jei nerandu pamestos piniginės, užuot naršęs po visus kampus, prisiverčiu sustoti, giliai įkvėpti ir sukalbėti senąją maldele. Dažniausiai šis paieškos būdas pasiteisina. Gal todėl, kad stabteliu, susikaupiu ir imu ieškoti ramiau, o gal šventasis tikrai padeda, – palieku spręsti pačiam skaitytojui.

Tačiau kartais tenka tiesiog susitaikyti, kad kas nors iš tikrųjų prapuolė. Niekaip nerandate, kad ir kiek užtrunkate ir įdedate pastangų ieškodami, negelbsti nė šv. Antanas. Dingęs rašiklio dangtelis, dviem dydžiais per ankštų kelnių pirkimo čekis ar, o siaube, mobilusis telefonas, kurį tikrai padėjote štai ten. Retai kuris iš tokių praradimų būna toks svarbus, koks atrodo tą akimirką.

Vis dėlto kartkartėmis pasitaiko išties svarbių praradimų, galinčių smarkiai nulemti žmogaus ateitį arba ką nors atimti iš visos visuomenės. Nemeluotume sakydami, kad kai kurie praradimai nuskriaudžia visą civilizaciją.

Šimtas šiuose puslapiuose aprašomų praradimų – skirtingo dydžio ir svarbos: nuo vieno brangakmenio iki visos žmonių kolonijos. Bus dingusių vaizdajuosčių, meno kūrinų, lenktyninių žirgų ir lėktuvų flotilių. Kiekvieną praradimą gaubia savita, įdomi istorija, o šios šerdyje visada kirba ta pati neįmenama paslaptis – kas iš tikrųjų nutiko?

Kai kurie dingimai įkvėpė sudėtingas, pernelyg neįtikėtinas sąmokslų teorijas, kiti buvo siejami su istorijomis, ne mažiau jaudinančiomis savo paprastumu. Rasite įvairių pasakojimų: apie baisų godumą ir nusikalstamumą, apie didžiąją politiką ir niekšingą klastą, apie ambicijas ir tragediją, šmeižtą ir nelaimę. Pasakysiu be užuolankų –

čia jūsų laukia visas gyvenimas, tad nekantrauju, kad apie jį sužinotumėte.

Žinoma, kiekviena netektis siūlo ir galimybę: progą pačiam ieškoti ir atrasti. Nepamirškime, kad pats gyvenimas tam tikru aspektu siejamas su paieška, nesvarbu, ieškotume meilės, savęs pažinimo, išminties, turtų, pagarbos ar visai ko kito. Visoje mūsų kultūros istorijoje kartojasi prarastų daiktų paieškos motyvas, kaip antai gralio taurės legendoje apie karalių Arturą, kapitono Flinto turtų „Lobių saloje“ ir horokrusų knygose apie Harį Poterį.

Visos šios istorijos mums byloja, kad ieškoti taip pat svarbu, o kartais net svarbiau už patį radimo veiksmą. Kol

paiešką skatina troškimas rasti ir susigražinti, labiausiai žavi kelio vingiai, posūkiai ir klystkeliai. Jei karaliaus Arturo riteriai vieną ankstų rytą būtų iškeliavę iš Kameloto ir iki pietų saugiai grįžę nešini gralio taure, istorija tikrai būtų nuobodoka. Jie patyrė nuotykių, privalejo priimti sunkius sprendimus – visa tai žadina nuoširdžią savistabą, todėl Arturas su savo riteriais mums gyvi ir artimi iki šiol.

Šį masinantį potyrį lakoniškai suformulavo amerikiečių dainų, knygų autorius ir aktorius Jimmy Buffettas:

„Paieška sudaro pusę smagumo: gyvenimą daug lengviau gyventi, kai jis primena lobių paiešką, o ne siurprizų vakarėlį.“